

PASTORALE
PASTORAL LETTERS

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Nașterii Domnului

† LAURENȚIU,

**PRIN HARUL LUI DUMNEZEU, ARHIEPISCOPUL SIBIULUI
ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI**

Summary:

This text is the pastoral letter of H.E. Laurențiu, Archbishop of Sibiu and Metropolitan of Transylvania for Christmas 2018. It focuses upon the following aspects of the Feast of the Nativity: the joy of the mystery of reconciliation between God and human beings; the birth of Christ as the start of all other Christian feasts; the role of the Church in sharing the fruits of salvation among all members; Along with numerous biblical quotations, this pastoral letter contains several patristic quotations, from St. John Chrysostom, St. Basil the Great, as well as from the modern Romanian theologian Dumitru Stăniloae.

Keywords:

Christmas; Nativity as joy of the mystery of reconciliation; Christmas as the start of all Christian feasts; Church as medium of salvation; Holy Liturgy; Sacraments;

**NAȘTEREA DOMNULUI – BUCURIA TAINEI ÎMPĂCĂRII
OMENIRII CU DUMNEZEU**

Iubitului nostru cler, cinului monahal și drept-credincioșilor creștini, har, milă și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, arhierești binecuvântări!

„Veniți să ne bucurăm de Domnul, cunoscând taina ce este de față. Zidul cel despărțitor acum cade; sabia cea de foc se îndepărtează, heruvimul nu mai păzește pomul vieții, iar eu mă împărtășesc din dulceața din rai, de la care m-am îndepărtat prin neascultare...!”
(Stihiră a Vecerniei Nașterii Domnului)

Iubiții mei fii duhovnicești,

Sărbătoarea Nașterii Domnului este un început al praznicelor și maica tuturor sărbătorilor, după cum spune *Sfântul Ioan Gură de Aur*¹, care ne aduce bucuria cea mare a *Tainei împăcării noastre cu Dumnezeu*. Pentru noi Crăciunul nu este o simplă comemorare sau o aducere-aminte de nașterea Mântuitorului, ci este o participare reală a noastră la acest eveniment din viața Domnului nostru Iisus Hristos. Cum putem noi deveni contemporani cu un eveniment petrecut acum 2000 de ani este și aceasta o mare taină. Cântările, colindele, imnografia Bisericii ne introduc în atmosfera de sărbătoare și prin ele ne alăturăm și noi îngerilor, magilor și păstorilor care Îl laudă pe Cel născut în ieslea Betleemului; însă cu adevărat contemporani cu istoria sfântă a mântuirii noastre devenim doar atunci când stăm la masă cu Hristos, la Cina Împărăției, atunci când la Sfânta Liturghie ne împărtășim cu Trupul și Sângele Lui, în care toate aceste evenimente ale vieții Lui sunt mereu vii și actuale și astfel ajungem să le simțim și noi atunci când ne apropiem de El cu „*frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste*”.

Doar astfel putem înțelege de ce bucuria sărbătorii este, an de an, *mereu nouă, mereu actuală*, aducându-ne pace și binecuvântare în suflete.

În această bucurie cerească înțelegem că toată viața Mântuitorului Hristos descoperă Taina Iubirii nesfârșite a Sfintei Treimi pentru noi, oamenii, pentru că Cerul s-a unit cu pământul și noi ne-am împăcat cu Ziditorul nostru și viața lui Dumnezeu a devenit viața noastră. „*O, câte prilejuri de prăznuire sunt în fiecare din tainele lui Hristos! – taine al căror scop este unul: desăvârșirea și zidirea mea din nou și întoarcerea mea la Adam cel dintâi*”, exclamă *Sfântul Grigorie Teologul*² în omilia rostită la acest praznic, arătând că această sărbătoare este ziua de naștere a noii umanități, deplin unite și împăcate cu Creatorul ei.

Iubiți frați creștini,

---

¹ Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Nașterea Mântuitorului nostru Iisus Hristos*, PG 56, 385-394.

² Sfântul Grigorie Teologul, *Cuvântarea a XXXVIII-a: La Arătarea lui Dumnezeu sau la Nașterea Mântuitorului*, PG 36, 329D.

Această mare sărbătoare, acest început al tuturor sărbătorilor ne vorbește de această Taină mare a creștinismului, despre modul în care Dumnezeu, Cel nevăzut, Cel atotputernic, Creatorul cerului și al pământului, a dorit, a putut și a împlinit împăcarea Sa cu omul, pe care l-a zidit cu mâna Sa și care s-a depărtat de El prin neascultare.

Dumnezeu a creat lumea și toate făpturile raționale din nemărginita Sa iubire, dorind să împărtășească această viață tuturor creaturilor conștiente și care pot răspunde acestei iubiri cu dragostea lor. El a dorit astfel să întemeieze o *familie* în sensul cel mai înalt al cuvântului, în care El să fie *Tată* și să se bucure, prin Sfântul Duh, văzând alături de Fiul Său și pe alți „*fii după har*”, care Îl cunosc și Îl iubesc pe El, pentru ca astfel Dumnezeu să fie totul în toate. Căderea omului în păcat a distrus această familie, această *comuniune*, omul alegând, la sugestia și prin lucrarea diavolului, să nesocotească porunca dumnezeiască și, în același timp, iubirea Ziditorului Său, căzând astfel, prin neascultare, în păcat și ajungând sub tirania amară a vrăjmașului și a morții.

În această stare de cădere au ajuns protopărinții noștri prin folosirea nefirească a *darului libertății* lor, primit odată cu darul vieții, împotrivindu-se Dăruitorului, stare din care singuri nu mai puteau ieși. De aceea, Dumnezeu S-a făcut Om, ca pe om să-l mântuiască. Ca un Părinte milostiv, Tatăl a hotărât ca pe *fiul cel pierdut* să îl aducă din nou în sânul Familiei cerești și să îl *răscumpere*, trimițând în lume pe Însuși Unul-Născut Fiul Său.

Cu un astfel de scop, Dumnezeu trimite în lume pe Fiul Său, Care vine acum nu în tunete și fulgere ca pe Muntele Sinai, ci ca un *Prunc smerit*, născut dintr-o Fecioară Precurată, și Care Și-a asumat firea noastră pentru a o înnoi și pentru a o uni pe veci cu Sine și a o duce pe umeri din nou la Tatăl: „*Dumnezeu este pe pământ, spune Sfântul Vasile cel Mare, Dumnezeu este acum între oameni nu prin foc și prin trâmbiță și prin munte fumegând sau prin nor și prin vijelie care înfricoșa sufletele celor ce ascultau pe legiuitori, ci prin trup în chip blând și plăcut vorbind celor de același neam. Dumnezeu în trup; nu din depărtări lucrând, ca la prooroci, ci avându-și umanitatea articulată și unită cu Sine Însuși și întorcând la Sine, prin trupul înrudit cu noi, toată umanitatea*”³.

Așa a dorit Înțelepciunea dumnezeiască să îl răscumpere pe omul cel căzut: pentru a Se putea împăca cu el, Dumnezeu a dorit să vină El, cu toate darurile bunătății Sale, într-un mod minunat și smerit spre făptura Sa, coborându-Se la posibilitățile ei de primire a acestei bogății. „*Dacă nu S-ar fi coborât la posibilitățile noastre de primire a bogăției Lui, spune părintele Dumitru Stăniloae, nu ne-ar fi îmbogățit pe noi, ci ne-ar fi lăsat așa cum eram, sau ne-ar fi desființat prin atotputernicia manifestată a Sa. Coborârea Lui e condiția întâlnirii cu noi la*

---

³ Sfântul Vasile cel Mare, *Omilie la Nașterea Domnului*, PG 31, 1460A.

*nivelul în care putem primi bogăția Lui. Coborârea Lui e condiția îndumnezeirii noastre și împăcării noastre cu El*⁴.

Iubiți credincioși,

Taina acesta mare a împăcării omului cu Dumnezeu, pe care ne-o pune în fața sufletelor noastre acest Praznic împăratesc, ne îndeamnă pe fiecare din noi să ne întrebăm: cum poate fi mereu actualizată această împăcare a omului cu Dumnezeu? Cum și de ce trebuie să ne împăcăm cu Dumnezeu?

Toată viața noastră este o cale de întoarcere la Casa Părintelui Ceresc, cale pe care întâlnim multe primejdii și multe necazuri, care adesea ne abat de la destinația spre care am pornit. Cu orice abatere, cu orice deviere de la drum prin păcate, prin ispite, prin încercări, ființa noastră slăbește și se depărtează de Dumnezeu. Atunci, conștiința, călăuza noastră tainică din inimă, glasul lui Dumnezeu din noi, ne avertizează că am părăsit calea și ne-am îndepărtat de Ziditorul nostru. Dacă în lumea noastră materială, atunci când ne rătăcim, trebuie să apelăm la ajutor și apoi să ascultăm de glasul și sfatul celui care vrea să ne călăuzească pentru a găsi din nou calea pierdută, tot așa, atunci când conștiința ne spune că am părăsit calea spre Patria Cerească, trebuie să alergăm la *duhovnic* și să ne împăcăm cu Dumnezeu, prin Tainele Bisericii. Doar așa vom putea dobândi mântuire sufletelor noastre, doar așa pacea de sus va stăpâni inimile noastre și bucuria cerească va împlini viața noastră.

În Biserică, totul este ca în familie. Noi toți suntem o mare familie. Avem un Tată Ceresc și, prin Sfântul Duh, noi toți suntem – prin Botez – frați ai lui Iisus Hristos și de aceea avem datoria să primim și să împlinim ceea ce Fratele nostru mai mare ne învață, prin Sfintele Sale Evanghelii, cum să împlinim poruncile Părintelui Ceresc, ca la sfârșitul vieții noastre să ședem toți, din nou, împreună cu El la masă, în Împărăția iubirii Sale.

Așa să privim Biserica, drept familia noastră. Nu suntem ai nimănu. Suntem toți „copiii” lui Dumnezeu. Toți suntem frați și, ca în orice familie, știm că Tatăl, ca orice părinte, ne iartă greșelile atunci când venim cu sinceritate la El și ne cerem iertare. Dumnezeu ne vede ca pe niște fii și adesea, pentru îndreptarea noastră, ne și ceartă: „*Căci pe cine îl iubește Domnul îl ceartă...*” (Evrei 12, 6). El ne ceartă și ne povățuiește pentru că vrea să aibă cu noi o legătură vie, personală și sinceră, care se cultivă prin *rugăciune*, prin *postire*, prin *paza poruncilor* și prin *ascultare de Cuvântul Evangheliei*. Dumnezeu vrea ca în orice eveniment al vieții noastre să putem alerga cu sinceritate la El ca la singurul Părinte, ca la singurul Ajutor, ca la singura noastră Scăpare, și dorește mult ca în orice moment să putem alerga la Biserică și să ne mărturisim Lui sincer toate păcatele și toate neajunsurile

---

⁴ Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, p. 31.

noastre. El vrea să trăim în sânul Familiei Lui, căci doar în sânul acestei familii cerești sufletele noastre pot dobândi odihnă și pace. Doar în sânul acestei familii noi putem trece peste toate suferințele și încercările acestei vieți, peste toate bolile, încercările, necazurile, dezbinările și amărăciunile pe care le aduce asupra noastră vrăjmașul diavol. De aceea a venit El la noi, ca să ne aducă din nou acasă, în Familia noastră cerească, de unde am fost răpiți, prin neascultare, de vrăjmașul diavol. De aceea a venit El la noi, pentru că știe că singuri, fără El, nu putem face nimic (Ioan 15, 5) și nu putem găsi calea spre Casa Tatălui. A venit ca să ne învețe, să ne povățuiască, să ne dea porunci și, mai mult, să Se sălășluiască în sufletele noastre prin Sfintele Taine și din interior să ne ajute cu puterea dragostei Sale, în calea spre Casa Tatălui ceresc.

Iubiți frați creștini,

Suntem în an aniversar și ne bucurăm de *darul unității* pe care Dumnezeu ni l-a făcut cu un secol în urmă. Însă, ca orice dar, și acesta presupune o responsabilizare a noastră de a-l păstra și de a-l pune în lucrare. Unitatea dintre noi este atât de mult încercată în ultimul timp. Dezbinarea la toate nivelele tinde să se generalizeze, astfel încât forța de unitate, de coeziune, a poporului nostru dobândită prin Unirea din 1918 este tot mai vlăguită. În acest context, noi toți trebuie să fim uniți în lupta pentru păstrarea și perpetuarea valorilor creștine și perene ale neamului nostru. Împăcându-ne cu Dumnezeu, ne vom împăca și cu aproapele nostru. Împăcându-ne cu Dumnezeu, vom înțelege că tot ce avem, familia, copiii, țara aceasta, toate sunt un dar de la Dumnezeu, și aceste daruri trebuie să le păstrăm pentru că ele alcătuiesc adevărata noastră identitate.

Să Îl rugăm pe Preabunul Dumnezeu să ne ajute să nu risipim darurile Sale, să ne înțeleptescă și să ne învețe cum să le folosim pentru ca unitatea neamului nostru să se consolideze tot mai mult, pentru ca astfel să putem să ne bucurăm cu toți sfinții în Împărăția cea viitoare.

În acest mare Praznic al bucuriei împăcării noastre cu Dumnezeu, prin venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, suntem chemați să punem la suflet îndemnul *Sfântului Vasile cel Mare*, care zice:

„Să primim, așadar, bucuria cerească în inimile noastre, căci această bucurie o binevestesc îngerii păstorilor. Cu magii să ne închinăm, cu păstorii să slăvim, cu îngerii să dănuim «că ni S-a născut astăzi Mântuitor, Care este Hristos Domnul. Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nou» nu în înfățișarea lui Dumnezeu, ca să nu sperie pe cel neputincios, ci în înfățișarea robului, ca să elibereze pe cel rob. Cine e așa de amorțit cu sufletul, cine e așa de urâcios ca să nu se bucure, să se veselească și să tresalte cu cei de față? De obște este praznicul pentru toată zidirea. Acesta dă lumii cele mai presus de lume. Pe îngeri îi trimite Dumnezeu la Zaharia și la Maria; pune corurile de îngeri să spună: «Slavă întru

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire» (Lc. 2, 14). Stelele străbat cerul, magii sunt mișcați dintre neamuri, pământul primește în peșteră, nimeni să nu mai fie supărat. Să pronunțăm și noi un cuvânt de veselie; să dăm nume praznicului: Arătarea Domnului și venirea Lui la noi! Să prăznuim cele de mântuire lumii, ziua de naștere a umanității noastre, căci astăzi s-a dezlegat osânda lui Adam și nu mai auzim cuvintele: «pământ ești și în pământ te vei întoarce» (Fac. 3, 19), ci «de Cel ceresc te-ai legat, la cer te vei sui»⁵.

***Sărbători fericite și un An Nou binecuvântat! Întru mulți și fericiți ani!
Al Vostru arhipăstor și rugător fierbinte către Dumnezeu,***

† Dr. LAURENȚIU STREZA,

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

---

⁵ PG 31, 1472-1473.